

نگاه میدانی Field view of imam
میدان امام حسین، ۱۳۹۵ hussein square 2016

Field view of Imam Hussein Square 2016

Group Photo Exhibition

31 August to 5 September 2018

Hepta gallery

Selected by Mehdi Vosoughnia

نگاه میدانی

میدان امام حسین، ۱۳۹۵

نمایشگاه گروهی عکس

۹ تا ۱۴ شهریور ۱۳۹۷

گالری هپتا

به انتخاب مهدی وثوق نیا

امکان تعیین عرصه‌ی «حضور»

«بر اساس نظر استرانگ یک شهر زمانی مادی‌گرا خوانده می‌شود که رشد عقلایی و اخلاقی آن متناسب با رشد فیزیکی آن نباشد. به گفته‌ی او اگر ما دارای مسوولیت اخلاقی و عمومی برای جلوگیری از تسلط صاحبان قمارخانه، دزدان، مدیران و جنایتکاران بر سیاست‌های خدمات شهری نباشیم، دارای همان مسوولیتی خواهیم بود که شایسته‌ی آنیم.»

ماکس وبر، شهر در گذر زمان

میدان امام حسین (فوزیه‌ی سابق) جزو هسته مرکزی شهر محسوب می‌شود و از بدنه‌سازی موزونی برخوردار بوده که در سال‌های اخیر مورد تغییرات ساختاری فراوانی قرار گرفته است و این تغییر و تحولات می‌تواند در تجربه‌ی بازیابی «هویت» شهر مورد بازبینی قرار گیرد. میادین از اثرگذارترین فضاهای شهری هستند که امکان «حضور انسان» و «تعاملات روزمره» او را شکل می‌دهند. مهمترین مشخصه‌ی میدان، اهمیت نقش پیاده و تجمع‌های اجتماعی در آن است و ضرورت آن به عنوان یک فضای شهری در ارتقا کمی و کیفی زندگی اجتماعی-اقتصادی و فرهنگی افراد جامعه مؤثر است. به تعبیری میدان یکی از شاخصه‌های مهم شهری در تحکیم «مکان» است؛ مکانی برای «حضور» که رابطه‌ی متناسب میان محیط شهر و انسان، این «حضور» را «معنادار» می‌کند. عوامل سازنده‌ی این عرصه، ویژگی‌های خاص کالبد محیط شهر بر مبنای آموزه‌های اجتماعی-سیاسی و فرهنگی جامعه هستند که «درک و دریافت بصری» آن‌ها مهم است و می‌توان آن را با «عینیت نسبی» توسط مشاهده‌گرانی آموزش‌دیده (عکاسان) ثبت کرد؛ عینیتی برآمده از تجربه‌ی زیسته‌ی هریک از عکاسانی که در تعامل با شهر، خود بخشی از بدنه‌ی اصلی آن محسوب می‌شوند و هریک با رویکرد خاص خود، نمایی از این «حضور» را به «ظهور» رسانده‌اند. بر مبنای نظریه‌ی بیان در هنر، اثر، نمایش نمادین احساس و درونیات هنرمند انگاشته می‌شود؛ بیانی که نوعی «عینیت یافتگی» است. اگرچه عکس‌ها متمرکز بر بخشی از فضای شهری موضوع شهری را نشان می‌دهند، اما گویی حقیقتی را بر ما آشکار می‌کنند و مکت نگاه مخاطب را به همراه دارند. به تعبیری در این جا جهان شهر را در سیمایی متفاوت و گاهی سرد و سنگین مشاهده می‌کنیم، به مثابه دریچه‌ای برای «نگریستن»؛ نگریستنی دوباره از دیدگاهی غیرمنتظره. آنچه که در این نگاه‌میدانی بروز یافته، غلبه‌ی نوعی نگاه «وحدت‌گرا» به موضوع است؛ عکس‌ها با وجود

رویکرد متفاوت در پس آن‌ها، همگی خطی واحد را دنبال می‌کنند؛ تصاویری حاوی المان‌های نمادین و مذهبی و حضور پراکنده‌ی انسان که در سرتاسر عرصه‌ی میدان مشاهده و میدان به مثابه جولانگاه مناسب مذهبی و سیاسی هویدا می‌شود که گاهی تعاملات خودجوشی نیز در آن شکل می‌گیرد. فضا و ساختار ارایه شده در غالب عکس‌ها اعم از ترکیب‌بندی و محتوای بصری، نمایانگر نوعی سکون و صلابت مکان حضور است و مخاطب را به درون جهان تصویر دعوت می‌کند و در همان حال مفهوم «غیاب» را به رخ می‌کشد؛ غیاب به معنای گسست حضور و به تعبیری دیگر فردیت و تنهایی انسان امروزی در برابر هیبت مکان بازنمایی شده. انسان به عنوان شاخص‌ترین حاضر در محضر میدان که تنها در آثار یکی از عکاسان مجموعه در تعاملی خودجوش همچون بازی آزادانه و خیال‌انگیز کودکان هویدا می‌شود؛ در سایر آثار این مجموعه حضور او «حضوری تنها» و کم‌رنگ است؛ حضوری دگرگونه که به نوعی وحدانیت و فردیت را در تقابل با کثرت نشانه گرفته‌اند و در امتداد هم، نگاه مخاطب را در «فهم معنای حضور» به چالش می‌کشند. از سویی دیگر شاهد یک حرکت دیالکتیکی ناهمگون میان «کمی‌سازی همه جانبه‌ی فضای شهری» با فرمی از سازه‌های غول‌آسای مدرن با هنجار سنتی غالب جامعه‌ی امروز هستیم که عکس‌ها به درستی در ارایه‌ی آن موفق بوده‌اند. عرصه‌ی حضور در این جا به عرصه‌ی «بلاکتیکی» سوق یافته است و عکس‌ها شاهده‌ی بر این مدعاست. در این تصاویر، مکان به مثابه نشانه‌ای تلقی می‌شود برای «نمایش فرهنگی» که در آن شکوفا شده است. به گفته‌ی ویتگنشتاین فرهنگ اولیه به توده‌ای از لاشه‌سنگ‌ها و در آخر به تلی از خاکستر تبدیل خواهد شد ولی اذهان بر فراز آن خاکسترها در نوسان‌اند.

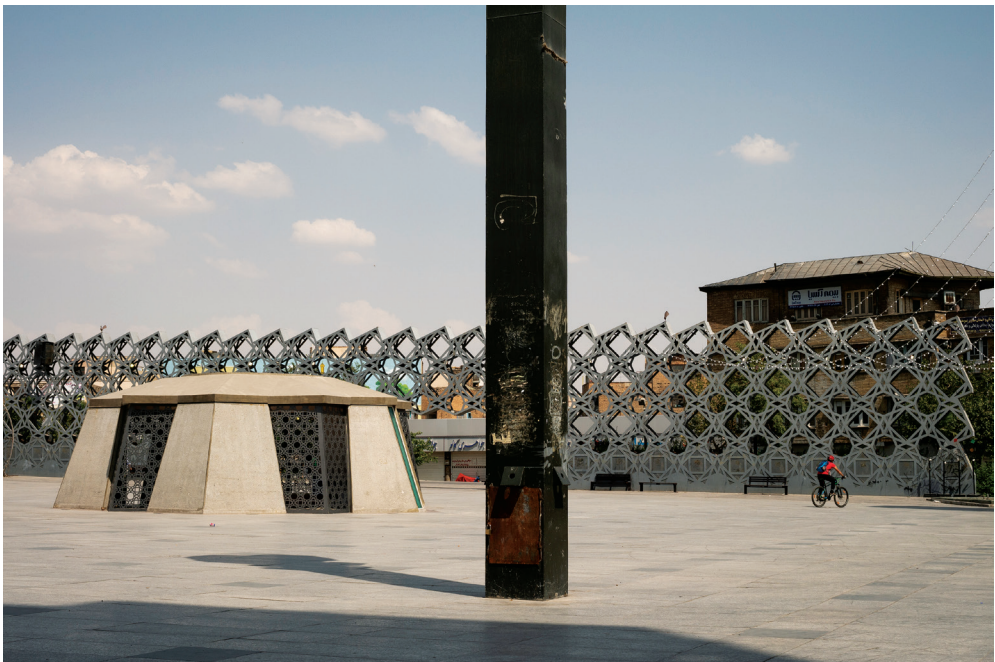
پویا شاه حیدری
زهرا شاهچراغی
زهرا رضی
فرهاد منطق
سروش نعمی ذاکر

Pouya Shah Heydari
Zahra Shahcheraghi
Zahra Razi
Farhad Mantegh
Soroush Naeimi Zaker

نگاه میدانی

«میدان امام حسین» یکی از میادین مرکزی و مهم شهر تهران است. این میدان که در حکومت پهلوی با نام «فوزیه» و سپس «شهناز» شناخته می‌شد با آغاز حکومت اسلامی به «امام حسین» تغییر نام داد. در سال ۱۳۹۰ طرحی بزرگ برای تغییر فضای میدان و حذف آن تا میدان شهدا با هدف تبدیل این مکان به فضایی مذهبی و گذرگاهی آیینی آغاز شد. این طرح به عنوان نمادی از شهرسازی اسلامی از روزهای نخست با انتقادات زیادی روبرو بوده تا جایی که بخشی از طرح به دلیل عدم استقبال مردم از آن به شکلی نیمه‌کاره و تغییر یافته اجرا شده است. تخریب ساختمان‌های مجاور، ایجاد عرصه‌ی باز پیاده‌روی، نصب سازه‌های فلزی عظیم و نمادهای آیینی به عنوان بخشی از نوسازی میدان، نه تنها سبب تغییرات ساختاری شده بلکه تغییر در زندگی اجتماعی مردم این منطقه را نیز در پی داشته است. شبیه‌سازی‌های گسترده‌ی نمادهای مذهبی در میدان امام حسین را می‌توان تلاشی آگاهانه در راستای حذف گذشته‌ی میدان و ایجاد کارکردهای تازه در آن به حساب آورد. در این میان مردم گاه با فضای جدید بیگانه‌اند و گاه آن را پذیرفته و باور می‌کنند. تعدادی نیز علی‌رغم کارکردهای مذهبی در نظر گرفته شده برای میدان شیوه‌های شخصی خود را در استفاده از این فضا پی می‌گیرند. از این رو توجه به مناظر شهری و سازه‌های جدید میدان امام حسین و دقیق شدن در تیپ‌های متفاوت اجتماعی و شیوه‌ی تعامل آن‌ها با این فضا، مورد توجه عکاسان مستندی بوده که حاصل کار آنان را در این نمایشگاه می‌بینید.

مهدی وثوق‌نیا، شهریور ۱۳۹۷

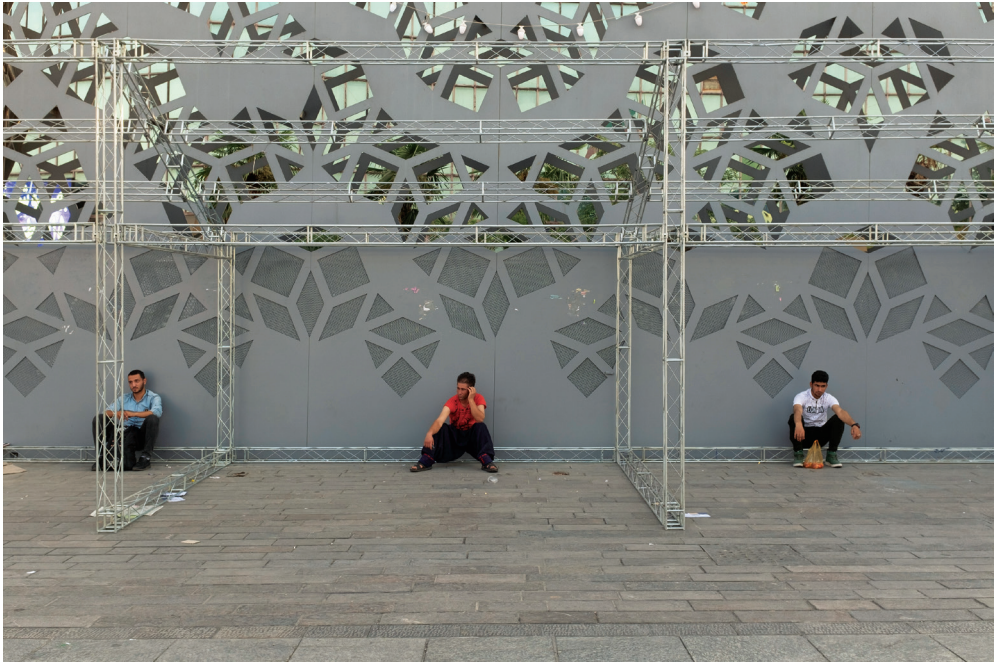

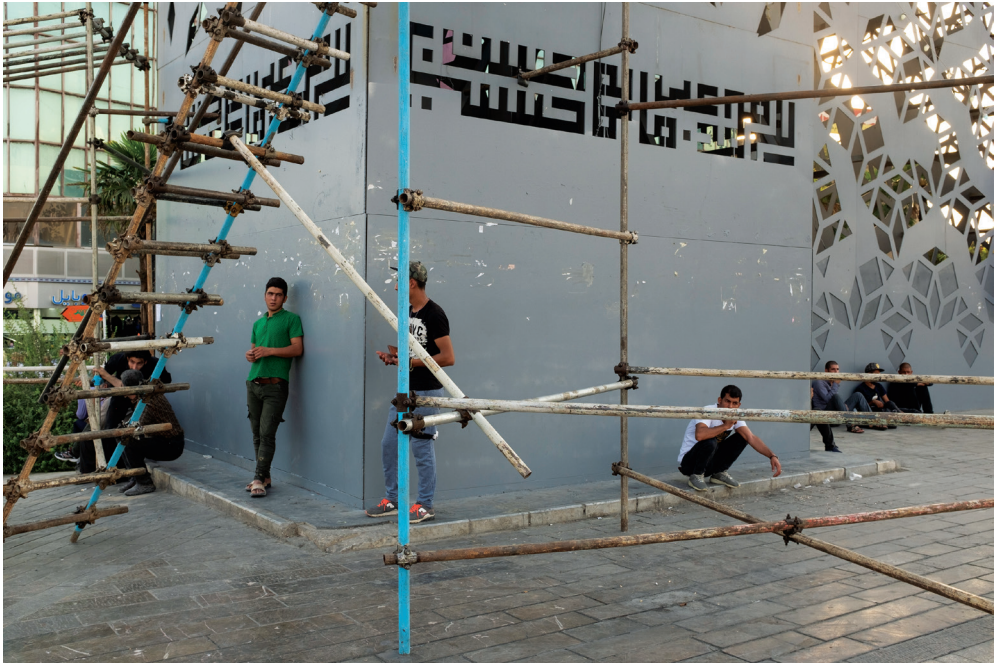
پویا شاه حیدری
Pouya Shah Heydari

پویا شاه حیدری
Pouya Shah Heydari

زهرا رضی
Zahra Razi

زهرا رازی
Zahra Razi

زهرا شاهچراغی
Zahra Shahcheraghi

زهرا شاهچراغی
Zahra Shahcheraghi

فرهاد منطق
Farhad Mantegh

فرهاد منطق
Farhad Mantegh

فرهاد منطق

Farhad Mantegh

سروش نعیمی ذاکر
Soroush Naeimi Zaker

سروش نعیمی ذاکر
Soroush Naeimi Zaker

سروش نعیمی زاگر
Soroush Naeimi Zaker

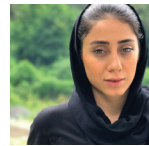
پویا شاه‌حیدری

متولد ۱۳۵۸، تهران، کارشناسی ارشد تحقیقات تجاری
۱۳۹۶، مزامیر سکوت، هیتا گالری، تهران
۱۳۹۶، کاغذ عکاسی، گالری نیو مدیا، تهران

زهره شاهچراغی

متولد ۱۳۶۴، شهرضا، کارشناسی معماری
۱۳۹۵، «تهران، یک شهر، یک کلان شهر»، استرازابورگ
۱۳۹۶، «تهران، یک شهر، یک کلان شهر»، بروکسل

زهره رضی

متولد ۱۳۶۲، تهران، کارشناسی ارشد مهندسی صنایع
شروع عکاسی از سال ۱۳۹۱
فعالیت در زمینه عکاسی مستند؛ خیابانی، منظره

فرهاد منطق

متولد ۱۳۵۷، تهران، کارشناسی مهندسی نرم‌افزار
۱۳۹۴، نمایشگاه گروهی «کهریزک، پنجره رو به حیات»، گالری راه ابریشم، تهران
۱۳۹۵، «تهران، یک شهر، یک کلان شهر»، استرازابورگ
۱۳۹۶، «تهران، یک شهر، یک کلان شهر»، بروکسل

سروش نعیمی‌ذاکر

متولد ۱۳۶۰، تهران، کارشناسی مدیریت بازرگانی
شروع عکاسی از سال ۱۳۸۵
فعالیت در زمینه عکاسی مستند، منظره
۱۳۹۵، نمایشگاه گروهی «خیابان ولیعصر»، تهران، گالری راه ابریشم

هبتا
HEPTA GALLERY
www.HeptaGallery.com

